

La Caseta

Guardiola de Berguedà

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A la vall de Gavarrós, sota el collet de les Trevenoses
Emplaçament: A sota del collet de les Trevanoses, al costat del riu Gavarrós. Cal seguir la pista de Gavarrós 4Km
Alçada: 1052,7

Coordenades:

Latitud: 42.26957
Longitud: 1.92324
UTM Est (X): 411202
UTM Nord (Y): 4680268

Classificació

Número de fitxa: 08099-154
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Conjunt arquitectònic
Estil / època: Popular
Segle: XVI-XVIII
Estat de conservació: Dolent
Notes de conservació: La casa ha perdut bona part de la coberta i amenaça en esfondrar-se ja que algunes parets estan cobertes d'heura i vegetació. La pallissa té un estat de conservació similar a la casa.
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat: Privada
Titular: 08098A00400004
Autoria de la fitxa: Pere Cascante i Torrella
Data de registre de la fitxa: dl., 06/03/2017 - 01:00

Descripció

El que es coneix amb el nom de "la caseta" correspon amb les ruïnes de la casa i pallissa annexa a sota el collet de les Trevanoses, al costat del riu Gavarrós al clot del Jeroni. La casa es situa al costat de l'antic camí de Gavarrós i està formada per una estructura rectangular composta de planta baixa, pis i golfes coberta amb teulada a dues vessants de teula ceràmica damunt de bigues de fusta i amb el carener paral·lel a la façana principal que s'orienta a sud-oest. La porta principal d'entrada es situa en aquesta façana. En quant a la distribució de les obertures hi ha un predomini del massís respecte el buit especialment a les façanes nord i oest. En canvi la façana est i sobretot la sud hi ha dues finestres a nivell del primer pis amb bastiments de fusta que tenen les seves homònimes a nivell de sota teulada. L'aparell és de filades de pedra mal treballades i escairades, unides amb argamassa de calç i disposades en filades irregulars. Les cantonades són de pedra picada i la part superior és de tapia de color rogenc. La coberta s'ha esfondrat parcialment i malgrat encara hi hagi alguna part que es mantingui dempeus. El conjunt amenaça ruïna. A causa del mal estat no hem pogut accedir al seu interior que presentava perill d'enderroc. Per les converses orals hem pogut saber que a la planta baixa hi havia les quadres i al primer pis la casa amb la sala, la cuina i el forn. Per la part nord hi ha una rampa que condueix a l'era que es situa a la part posterior de la casa i a on hi trobem la pallissa. Està tancada per un petit baluard al que podem accedir per una porta amb bastiments de pedra. Té una planta rectangular i està composta per una planta baixa i un primer pis amb àmplies eixides sostingudes per murs i pilars de maçoneria. La coberta és a dues vessants amb el carener perpendicular a la façana principal i formant un gran voladís. Es conserva en mal estat ja que els balcons de les eixides han desaparegut i a la coberta li manquen les teules. L'àmbit de l'era està delimitat per la casa, la pallissa i un petit mur de pedra que tanca el conjunt a manera de baluard.

Observacions:

L'edifici té algunes fases constructives diferents amb aparells i fàbriques diversos i a la part superior s'hi endevinen algunes espitlleres paredades. També hi podem apreciar encaixos o forats de bastida al pany del mur sud. L'edifici reuneix les característiques pròpies de l'arquitectura popular de les zones de muntanya.

Història

Malgrat que el terme de "caseta" sigui recent i al·lusiú a caseta de Masaners, el lloc tindria un origen molt remot ja que surt esmentat en els documents de l'acta de consagració de Sant Llorenç. En aquest document hi ha un alou donat per Argemir i la seva esposa Teodosen (doc. 28) al monestir amb unes terres, una vinya i una casa a "Querols" dins la vall de Gavarrós " i a "Vila Seca". Del primer i segons les afrontacions es podria interpretar amb aquest lloc "ipsas terras qui sunt ad ipsos Keirolos: afrontat ipsa I terra in rio qui discurrit de Saugo, et de alia in terra Placiano, et de III parte in terra Hodesindo. Et ipsa alia pecia terra afrontat de I parte in terra Betarane, et de ali in rio, et de III in terra de domum Sancti Genesi, et de III in terra de me ipso donatore. Et ipsa vinea qui est in Villa seca, in ipso torrente, afrontat de I parte in vinea Gidemare et de alia in roca et III in terra todevare vel suos eres, et III in vinea Torelo. Cum ipsa vinea ipso torcurario. Et ipsa terrada afrontat in ipsa eira, et de alia in via et III in orto Bebite et de IIII in casa Matresinna" Referent a les afrontacions, malgrat que les vinyes no les tinguem situades amb exactitud pensem que es situaria a la zona referida entre l'Estret i la casa de Maçaners. De fet les terres de Sant Genís serien les del nord, el riu correspondria amb el riu Gavarrós i la roca i Vila-seca es situaria a la banda oriental dominant la vall (roca gavarret) i vilaseca en serien les terres de més a l'est, actualment en terme de la Pobla de Lillet. Cal a dir que la casa està a l'altre costat del clot del Savorell. Per contra la casa de Matresinna es situarien en una zona propera a Masaners "Matresinna" i ipsa via (camí ral de Gavarrós) i que

afronta amb una era (era de la caseta), una via i una altre casa que podria ser la ja citada de Savorell tenint en compte la seva proximitat. Sigui com sigui aquesta casa apareixerà en documents posteriors referents al cadastre de Gavarrós de 1756 i també en documents més tardans com a una masoveria pertanyent de la gran finca de Cabanas la qual encara avui li correspon.

Bibliografia

BOLÓS MASCLANS, J; PAGÈS, m (1996). El monestir de Sant Llorenç prop Bagà. Artestudi. Barcelona p- 78 i 189. SERRA i VILARÓ, J (1987). Baronies de Pinós i Mataplana. Investigació als seus arxius. Vol II p. 321, AMGB. Cadastre de Brocà 1756. AMGB. Full solt. Enumeració de les cases de Brocà.

